

Asia: VN/2005/2020

Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen

Lain soveltamisalan laajentaminen (1 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Esittävä taide on selkeästi kirjattu. Määritelmä ei sulje ulos mahdollisia uusia esittävän taiteen lajeja, vaan jättää avoimeksi alan kehittymisen ja uudet lajit, mikä on hyvä asia.

Lain tavoite (2 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden tavoite (3 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Kiinnitämme huomioita siihen, että Taiteen edistämiskeskukselle tulee varmistaa riittävät resurssit lausuntojen tekemiseen VOS-kelpoisuudesta.

Valtionosuuden saamisen edellytykset (4 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Pykälässä säädetään edellytykset, jotka ammattimaisen esittävän taiteen toimintayksikön tulee täyttää, jotta se voisi päästä valtionosuuden piiriin. Pykälän 1 kohdassa todetaan mm. että henkilöstöpolitiikassa otetaan huomioon työnantajavelvoitteet ja virka- ja työehtosopimukset. Vaatimus mielestämme turvaa hyvää johtamista, joka epäilemättä heijastuu toimijan koko toimintaan. Tulisi miettiä, miten näiden velvoitteiden toteutumista käytännössä valvotaan. Olisi varmaankin hyvä, jos toimijoilta pyydetäisiin määräajoin tehtävissä arvioinneissa vähintään työnantajavelvoitteisiin liittyvien suunnitelmien ja asiakirjojen esittämistä. Johtajuuden laatuvaatimuksia on muutoinkin tarkennettu nykyiseen lakiin verrattuna, mikä on erinomainen asia.

Kohdassa 8 todetaan, että toimintayksiköllä tulee olla monivuotinen tavoitteita, toimintaa ja taloutta koskeva suunnitelma. On tärkeää, että näiden suunnitelmien toteutumista arvioidaan ja seurataan.

Valtionosuuden myöntäminen toistaiseksi tai määräajaksi (5§)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Tämä on hyvä muutos verrattuna nykylakiin. Valtionosuuteen oikeutetuksi hyväksymistä koskevan päätös olisi voimassa joko kolmen vuoden määräajan tai toistaiseksi. Tämä turvaa sekä toiminnan edellytykset pitkällä aikavälillä, että mahdollistaa toimintayksiköiden siirtymiset valtionosuusjärjestelmän ja ns. vapaan kentän välillä. Järjestelmän dynaamisuutta tukee valtionosuusjärjestelmään valtiontalouden kehyksessä kaavailtu lisärahoitus.

Valtionosuuden perusteeksi vahvistettavan henkilötyövuosien määrän määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Korotettujen valtionosuusprosenttien mukaisten valtionosuuksien edellytykset on läpinäkyvästi ja selkeästi kirjattu. Korotuksella tasoitetaan kustannus- ja tulorakenteen eroja.

Ensimmäisessä momentissa määrättäisiin perusteista, joiden mukaan toimijakohtaisesta henkilötyövuosien määrästä päätettäisiin. Se, että toteutuneiden henkilötyövuosien määrä otettaisiin huomioon edelliseltä kolmelta vuodelta aiemman yhden vuoden sijaan, on hyvä muutos. Näin vuosittainen vaihtelu ei vaikuta liiksi arvioinnissa.

Korotetun valtionosuusprosentin määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Korotetun valtionosuusprosentin määräytymisperusteet ovat asialliset ja huomioivat ne erityistoiminnot, joista korotettua valtionosuutta tulisi saada. Jos jotain haluaisi tarkentaa, voisi vierailujen osalta erityisesti huomioida sen, kun toimija vastaanottaa vierailuja esittävän taiteen vapaan kentän toimijoilta.

On myös tärkeää, että määräaikaisiin kehittämishankkeisiin myönnetään edelleen erillisiä valtionavustuksia ja että ne eivät sisälly korotettuun valtionosuusprosenttiin.

Svenska Teatern ja Tampereen Työväen Teatteri –nimisten teattereiden rahoitusasema (6§)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Svenska Teaternin ja Tampereen Työväen Teatterin rahoitusasema turvataan laissa. Ratkaisu on perusteltu ja antaa ko. teattereiden rahoitukselliselle asemalle perustellun pitkäaikaisen ratkaisun.

Määräajoin laadittava toimintayksikön rahoitusta koskeva suunnitelma (7 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Määräajoin laadittava rahoitusta koskeva suunnitelma lisää ennakoitavuutta, koska se sisältää arvion valtionosuuden perustaksi vahvistettavien henkilötyövuosien määristä sekä korotetun prosentin mukaan myönnettävien henkilötyövuosien määristä.

Hakeminen valtionosuuden piiriin (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulee huolehtia yhdessä Taiteen edistämiskeskuksen kanssa siitä, että kahden eri rahoitusjärjestelmän hakuprosessit ja toiminnan arvioinnissa käytettävät kriteerit ovat

sen verran yhdenmukaiset, että toimijoille riittäisi yhden hakemuksen tekeminen: jos hakijaa ei hyväksyttäisi valtionosuuden piiriin, voisi Taiteen edistämiskeskus myöntää toiminta-avustuksen saman hakemuksen perusteella (tai päinvastoin).

Määräajoin tehtävä valtionosuuden edellytysten täyttymisen arviointi (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Hakeminen kolmen vuoden välein on perusteltua, jotta hakemukset tulevat samaan aikaan ja niitä voidaan vertailla keskenään.

Valtionosuusprosentit 37 ja 60 (rahoituslaki 22 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Esittävien taiteiden yksikköhinnat (rahoituslaki 35 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Orkestereiden ja teattereiden kustannukset poikkeavat toisistaan perustavaa laatua olevalla tavalla. Ei ole nähtävissä, että alojen kustannusrakenteet yhtenäistyisivät tulevaisuudessakaan. On siksi perusteltua, että on kaksi erillistä yksikköhintaa. Operetin tulisi olla ehdottomasti kuitenkin olla muiden esittävien taiteiden kanssa saman yksikköhinnan alla.

Baran Karola
Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme ry